

Justyna Polanowska nauczyciel bibliotekarz
PBW w Kielcach, Filia w Ostrowcu Świętokrzyskim

Marszałek Józef Piłsudski: scenariusz warsztatów

Cel główny:

budowanie w świadomości dzieci poczucia, jak ważnym wydarzeniem dla przyszłości Polski było odzyskanie niepodległości, pogłębianie wiedzy z zakresu historii Polski, rozwijanie samodzielności i twórczego podejścia do edukacji historycznej, zapoznanie z biografią Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Cele szczegółowe:

rozwijanie umiejętności pracy w grupie, pobudzanie procesu kreatywnego myślenia, wnioskowania, przedstawiania swoich poglądów oraz zachęcanie do czytania, pracy i zabawy z książką

Miejsce: biblioteka

Uczestnicy: uczniowie klas VII-VIII szkoły podstawowej i gimnazjum

Czas realizacji: 2 - 2,5 h

Materiały: duża flaga Polski, godło Polski, zdjęcia, ilustracje i ryciny przedstawiające postać J. Piłsudskiego, duże kartony białe i czerwone, długopisy, kolorowe pisaki, pocztówki motyw kwiatowy w kolorystyce biało-czerwonej, bibuła biała, bibuła czerwona, wstążeczki białe i czerwone, mapy Ostrowca Świętokrzyskiego, małe zdjęcia z miejscami pamięci wraz z nazwami ulic, zakładki indeksujące, ksero zdjęć przedstawiających Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Ignacego Padarewskiego. Kostka do gry z oczkami 1-6, karty z „tajemnicami” J. Piłsudskiego ponumerowanymi od 1 do 6 z fragmentami książki M. Strękowskiej-Zaremby, Marszałek Józef Piłsudski, Warszawa: Wydawnictwo RM, 2017. Prezentacja multimedialna o historii pomnika Józefa Piłsudskiego w Ostrowcu Świętokrzyskim. Przygotowanie wystawy 100. rocznica odzyskania niepodległości przez Polskę

Literatura i materiały:

- Nowak J. T.: Polska droga do niepodległości. - Kraków: Wydawnictwo M, 2018.
- Roszkowski W.: Mistrzowska gra Józefa Piłsudskiego: 1918-2018(100) odzyskanie niepodległości. - Kraków: Biały Kruk, 2018.
- Strękowska-Zaremba M. : Marszałek Józef Piłsudski. - Warszawa: Wydawnictwo RM, 2017.

Przebieg spotkania:

Część wstępna

Przywitanie uczestników. Zapoznanie z tematem i celem spotkania.

Część właściwa

- Zwiedzanie przez uczestników wystawy 100. rocznica odzyskania niepodległości przez Polskę.
- Podział uczestników na 6 grup.
- Po podziale na grupy każda z grup losuje jedno pytanie dotyczące wystawy. Za poszczególnym elementem kryje się treść pytania.

1. Biały balon
2. Czerwony balon
3. Biała wstążeczka
4. Czerwona wstążeczka
5. Biała kokardka
6. Czerwona kokardka.

Przykładowe pytania z wystaw:

1. Z kogo złożona jest warta honorowa pod pomnikiem Józefa Piłsudskiego.
2. W jakim miejscu w Otwocku koło Warszawy postawiono pomnik ku czci Józefa Piłsudskiego.
3. W jaki sposób upamiętniano postać Józefa Piłsudskiego.
4. Co ocalało ze zniszczonego pomnika przez Niemców w latach II wojny światowej.

(Do poszczególnego pytania, przymocowany jest jeden element wymieniony powyżej)

Jeżeli, któraś z grup ma problem z odpowiedzią. Poszukuje wylosowanego elementu, który przymocowany jest na wystawie do planszy, na której znajduje się odpowiedź na wylosowane pytanie.

Np. grupa, która wylosowała pytanie z białym balonikiem poszukuje go na planszy na wystawie i tam znajdzie odpowiedź.

Za każdą odpowiedź grupa otrzymuje punkty: 2 punkty bez podpowiedzi (w grze będzie to przyjęta nazwa koło ratunkowe), 1 punkt z podpowiedzią (czyli z kołem ratunkowym)

- Przedstawienie prezentacji multimedialnej o o historii pomnika Józefa Piłsudskiego w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Podczas prezentacji zadawane są pytania przez prowadzącego dotyczące np. położenia poszczególnych miejsc, czy np. nazw ulic. Za każde pytanie grupa może otrzymać jeden punkt.

Po prezentacji multimedialnej, odbywają się ćwiczenia z drukowaną mapą Ostrowca Świętokrzyskiego. Należy przejść do pomieszczenia w której znajdują się wcześniej ustawione stoliki lub ławki i odpowiednia liczba krzesełek. Każda z grup otrzymuje jedną mapę Ostrowca Świętokrzyskiego, na której musi odnaleźć poszczególne miejsca pamięci na różnych ulicach m.in. ul. R. Traugutta, ul. Koscielna, ul. Hubalczyków, Cmentarz Demkowski, ul. Świętokrzyska itp. Małutkie zdjęcia miejsc pamięci wraz z nazwami ulic grupa musi przykleić bezbarwnymi zakładkami indeksującymi, które nie zniszczą mapy.

Za poprawnie odnalezione miejsce 1 punkt.

Następnie uczestnicy przechodzą do sali konferencyjnej, gdzie odbywała się prezentacja multimedialna.

Następuje przez prowadzącą Przedstawienie postaci Józefa Piłsudskiego na podstawie fragmentów z książki Strękowska-Zaremba M. : Marszałek Józef Piłsudski. - Warszawa: Wydawnictwo RM, 2017.

•Odkrywanie tajemnic Józefa Piłsudskiego

Przy wykorzystaniu kostki do gry uczestnicy losują poszczególne tajemnice. Pod każdą liczbą oczek zaszyfrowana jest tajemnica Marszałka. Gdy któraś z grup wylosuje już liczbę, która została wylosowana, powtarza rzut kostką , do momentu wylosowania liczby, która została jeszcze wolna.

Grupy po wylosowaniu tajemnicy zastanawiają się czy znają odpowiedź. Jeżeli tak otrzymują 2 punkty. Jeżeli nie otrzymują karteczki z kołem ratunkowym, są to fragmenty książki Strękowska-

Zaremba M. : Marszałek Józef Piłsudski. - Warszawa: Wydawnictwo RM, 2017. I wtedy za odpowiedź otrzymują 1 punkt.

Zadaniem grupy będzie również odczytanie karty z tajemnicą i podzielenie się z innymi uczestnikami w jak najbardziej atrakcyjny sposób swoją „tajemnicą” i wiedza na przeczytany temat:

Tajemnica nr 1. Ile łyżek zupy mieści się w talerzu, czyli sposób na niejadka.

Tajemnica nr 2. Jaki sport był ulubioną dyscypliną J. Piłsudskiego i skąd się wzięła nazwa Legia Warszawa?

Tajemnica nr 3. Jak w dzieciństwie wołano na J. Piłsudskiego i jak nazywali go później żołnierze?

Tajemnica nr 4. Co to był dom bez kantów?

Tajemnica nr 5. Tajemnica niebieskiej wstążki.

Tajemnica nr 6. Tajemnica sumiastych wąsów.

Ad. 1, odpowiedź s. 10-11

Ad. 2, odpowiedź s. 77-78

Ad. 3, odpowiedź s. 74 i 37

Ad. 4, odpowiedź s. 51-52

AD. 5, odpowiedź s. 95-96

Ad. 6, odpowiedź s. 93-94

Podsumowanie

Prowadzący dokonuje podsumowania warsztatów podkreślając wagę szacunku do wartości, symboli i bohaterów narodowych. Pyta uczestników co konkretnie powinno cechować współczesnego patriotę? Zapisuje w widocznym miejscu przykładowe odpowiedzi np.

- znajomość polskiej kultury i historii;
- oddawanie szacunku poległym za ojczyznę;
- obchodzenie świąt narodowych;
- szacunek do obyczajów i podtrzymywanie tradycji;
- poznawanie polskich zabytków i przyrody;
- kibicowanie polskim sportowcom;

- kupowanie polskich produktów

Następnie odbywa się podsumowanie dotyczące liczby zdobytych punktów przez grupy

Najlepsze grupy otrzymują Śpiewniki patriotyczne i Świętokrzyskie na rzecz edukacji a pozostali uczestnicy zakładki do książek i długopisy.